

22130663

TIBETAN A: LITERATURE – STANDARD LEVEL – PAPER 1
TIBÉTAIN A : LITTÉRATURE – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
TIBETANO A: LITERATURA – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Wednesday 8 May 2013 (morning)
Mercredi 8 mai 2013 (matin)
Miércoles 8 de mayo de 2013 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a guided literary analysis on one passage only. In your answer you must address both of the guiding questions provided.
- The maximum mark for this examination paper is *[20 marks]*.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez une analyse littéraire dirigée d'un seul des passages. Les deux questions d'orientation fournies doivent être traitées dans votre réponse.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est *[20 points]*.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un análisis literario guiado sobre un solo pasaje. Debe abordar las dos preguntas de orientación en su respuesta.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es *[20 puntos]*.

༡༡ །ལམ་རྟོན་དེ་བཀའ་ཉིས་ལ་གཞི་བཙུག་ཏེ་གཤམ་གསལ་སྒྲིབ་རྩོམ་ལ་དབྱེད་པ་གྱིས།

1.

དེ་ནས་ལན་འདུལ་བ།

གནའ་སྤྱོད་མོ་མོ་མེ་སྐྱ་མ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ཉེན་གཅིག་ལུ་གུ་སྐྱེས་ཏེ། མོ་ལུ་གུ་ལ་སེམས་ཆགས་
ནས་མ་བྱ་གཉིས་མི་མེད་བྱ་མེད་ཀྱི་མཚོར་བུལ་ཞིག་ཏུ་ལུས། རྣམས་དེར་སྐྱུང་གི་ཞིག་རྒྱུད་ནས་གཤམ་པ་བཞིན་
དེར་ཡོང་སྟེ་ཁ་གྲོག་ཤུར་འབྲུབ་པ་དེ་གདངས་ནས། "ཁྱོད་མ་བྱ་གཉིས་ལ་འབྲུད་པ་འདི་ང་ཨ་ཁུ་སྐྱུང་གི་འཁོར་བསོད་
རེད།" ཟེར་ནས་མ་བྱ་གཉིས་གསོད་གྲབས་བྱས་པ་ན། མ་མོས་སྐྱེས་ཉེས་སུ་ལ་རྟེན་བཞེད་འགའ་བྱས་ཏེ། "ཨ་ཁུ་སྐྱུང་
5 གི་ལགས། ད་ལྟ་དེད་གཉིས་མ་ཟེར་ཞིག་ཞོག་ ངས་ལུ་གུ་བཙུག་མ་ཐག་ཡིན། ལུས་ནས་བྱུངས་ཞུག་མང་པོ་བཟུར་
བས་ཤེས་པ་མེད་པ་མེད། ཞུག་ལ་ཞུག་དེ་ཞེན་ཕྱིར། ཉེན་ཤས་འགོར་ནས་ཤེད་རྒྱས་དུས་ཁྱེད་རང་ཡོང་ནས་ཟོས་ན་ཤ
ཞེས་ལ་ཞུག་ཀྱང་མངར་མོ་ཡིན།" ཞེས་སྒྲིབ་པས། སྐྱུང་གིས་ཀྱང་དེ་བདེན་པར་འདོད་ནས་གནངས་ཉེན་ཁོ་མ་བྱ་
གཉིས་ཟེར་འཁོར་ཆད་བྱས།

དེ་ནས་སྐྱུང་གི་དེ་སོང་རྗེས། ཁོ་མ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ལོགས་སུ་མ་མོ་ཞིག་འོངས་པ་ལ། མ་མོས་མགོ་སྐྱོད་བར་
10 ལ་སྐྱུར་ནས། "ཨ་ཆེ་མ་མོ་ལགས། ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། དེད་མ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་སྲོག་ཐར་བའི་ཐབས་བཟང་
ཞིག་གསུངས་དང་། དེ་ནས་ལན་རྗེས་སུ་འདུལ་ཆོག" ཅེས་ཡང་ཡང་ཞུས་པས། མ་མོས་ཁེལ་མོད་ཅིག་བྱས་ཏེ།
"ཐར་ཐབས་ཡོད་རུང་སྐྱེས་བཤད། བདག་ཀྱང་གཅན་གཟན་གྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པས། ཨ་ཁུ་སྐྱུང་གིས་
ཁྱོད་ཟོས་ཤུལ་དུ་ཞུག་ཐིགས་པ་ཙམ་ལས་མེད་ཀྱང་བཞུག་ཏུ་ཡོང་བ་ཡིན།" ཞེས་སྒྲིབ་ཏེ་སོང་ངོ་། །

དེ་ནས་ཅང་མ་འགོར་བར་ཡང་མ་མོ་མ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་གཤམ་དུ་ཕོ་རོག་གཅིག་བབས་པར། མ་མོས་དེ་ལ་
15 ལག་བྱུང་ཐལ་མོ་སྐྱུར་ནས། "ཁྱེད་ཀྱིས་དེད་མ་བྱ་གཉིས་ལ་ཆེ་སྲོག་ཐར་བའི་ཐབས་བཟང་ཞིག་གསུངས་དང་།
དེ་ནས་ལན་ཕྱིས་སུ་འདུལ་ཆོག" ཅེས་སྒྲིབ། ཕོ་རོག་དེས་མཚུ་ཏོ་ལན་འགའ་རྩོ་ཐོག་ཏུ་བརྟེན་རྗེས། "ཐར་ཐབས་
ཡོད་རུང་སྐྱེས་བཤད། བདག་ཀྱང་ཤེད་པའི་བྱ་རིགས་ཡིན་པས། ཨ་ཁུ་སྐྱུང་གིས་ཁྱོད་གཉིས་ཟོས་ཤུལ་དུ་རྒྱ་སྟེ་
ཙམ་ལས་མེད་ཀྱང་དེ་འབྲུ་རུ་ཡོང་བ་ཡིན།" ཞེས་སྒྲིབ་ཏེ་འཕྲུར་སོང་།

དེ་ནས་མ་མོ་མེ་སྐྱ་མ་སེམས་སྐྱོག་གི་རྒྱ་མཚོར་སྐྱུང་སྟེ་རྩ་མི་ཟ་ཞིང་ཚུ་ཡང་མི་འབྲུང་བར་སྲོག་ཉེན་ལས་
20 ཐར་ཐབས་ལ་བསམ་སྒོ་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས་བཏང་ཡང་། ཐབས་ཤེས་བཟང་པོ་ཞིག་མ་རྟོན་པར་ཡིད་ལྷན་
སྟེ་ལུས། རྣམས་དེར་རི་བོང་ཞིག་མཚོར་སྤོང་གིས་མ་མོ་མ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་གཤམ་དུ་སྐྱེབས་ནས། "ཨ་ཆེ་མེར་སྐྱུ།
ཨ་ཆེ་མེར་སྐྱུ། ཁྱེད་དུས་རྒྱུན་ཡིན་ན་དགའ་དགའ་དང་སྐྱིད་སྐྱིད་ཀྱི་ངང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་རིང་དེ་ལྟར་སྐྱོ་བ་དེ་ཅི་
ཡིན། ཁྱེད་ལ་བཀྲ་མི་ཤིས་པའི་གནས་རྒྱུ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ།" ཞེས་དྲིས་པས། མ་མོ་མེར་སྐྱུ་མས། "དེ་རིང་
སྐྱུང་གི་ཞིག་ལ་ཐུག་པ་དེས་གནངས་ཉེན་དེད་མ་བྱ་གཉིས་ཟ་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་བས་ང་རང་སེམས་སྐྱོ་བ་ཡིན།" ཞེས་
25 བཤད། རི་བོང་གིས། "ཨ་ཁ་ཁ། ཨ་ཁ་ཁ།" ཞེས་བརྗོད་བཞིན་དུ་ཀྱིས་སུ་ལ་ཉལ་ཞིང་། རྣ་གཉིས་རྒྱབ་ཏུ་སྐྱུར་
ཏེ་བསམ་སྒོ་བཏང་། ལུང་ཙམ་འགོར་རྗེས་ཐབས་ཤིག་རྟོན་དེ་རི་བོང་ཡར་ལངས་ནས་དགའ་སྟོན་འོང་ངང་། "ཐབས་
ཤིག་རྟོན་བྱུང་། ཐབས་ཤིག་རྟོན་བྱུང་། ད་འདི་ལྟར་གྱིས།" ཞེས་གདམས་པ་ལྟར། མ་མོ་མེར་སྐྱུས་འབྲུལ་དུ་ཅིག་
པ་མི་ཚད་ཙམ་ཞིག་བཞེགས་པའི་སྟེང་ལ་དུག་ལུས་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀའ།

30 དེ་ནས་ཉེན་གཤེས་འགོར་རྗེས། ལྷུང་གི་སྟོབས་པ་དེ་མ་ཚོ་སེར་སྐྱ་མ་བུ་གཉེས་ཀྱི་གམ་དུ་འདུར་བཞིན་
 འོངས་པ་ལ། རི་བོང་རྩེག་ཁྲིའི་སྤྲོད་མཚོངས་ཤིང་། སྤྱི་ལ་གྲུང་གྲུ་བཞི་ཤོ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱས་ཏེ་རྗེས་ཉམས་དྲག་པོའི་
 མོ་ནས། “མ་ཡོ། འདུར་རྒྱལ་བྱེད་པའི་སྤྲུང་ཚན་གྱིས་ཉེན་ཅིག་ འུ་ཅག་སེལ་རྒྱུ་ལ་པོས་སྤྲུང་པགས་བརྒྱ་དང་
 བརྒྱད་ཅན་གྱི་ན་བཟང་ཞིག་བཟོ་དགོས་པ་ལ་ད་དུང་སྤྲུང་པགས་གཅིག་ཆད་པས། དེ་རིང་ཚྱོད་ལ་སྤང་པ་ཤིན་ཏུ་
 བཟང་། མ་ཡོ། མཐའ་བཞིར་ཡིབ་པའི་སྟག་གཟིག་དོམ་གསུམ་གྱི་རྟ་དམག་རྣམས། ལྷུང་དུ་སྤྲུང་ཚན་འདི་རྒྱངས་
 35 ལ་པགས་པ་ལྷུས་ཤིག” ཅེས་བརྗོད་པ་ན། ལྷུང་གི་དེ་ཤིན་ཏུ་སྟག་སྟེ་ལམ་ལ་མིག་གིས་ཀྱང་ལྟ་ཞོམ་མ་བྱུང་བར་བྱོས་
 པས། མཐར་ཤིན་ཏུ་གཟར་བའི་གཙོང་རོང་ཞིག་ཏུ་སྤྲུང་སྟེ་ཤི་ལོ། །མ་ཚོ་སེར་སྐྱ་མ་བུ་གཉེས་སྟོག་ཉེན་ལས་ཐར་བས་
 དགའ་སྟོ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་ཞིག་སྐྱེས་པ་དང་། སྟོག་སྟོབ་ཀྱི་དྲིན་ཆེན་རི་བོང་ལ་གྲུས་པའི་ཕྱག་དང་བཅས་དྲིན་
 ལན་འདྲེལ་བའི་དམ་བཅས།

དེ་ནས་ལོ་ཤས་སོང་རྗེས་ཀྱི་དགུན་དུས་ཀྱི་ཉེན་གཅིག་ལ། རི་བོང་དེ་ཚུ་ནང་ལ་སྤྲུང་སྟེ་ལྷུས་ཡོངས་བརྒྱན་
 པར་བྱས། ལ་བ་བུ་ལྷག་འུར་འུར་དུ་གཡུག་པས། རི་བོང་གང་ནས་ལྷུས་ཡོངས་འདར་སིག་སིག་བྱེད་བཞིན་གཡུག་
 40 དང་། མཛོ་ཚོ་གཉེས་ལ་ལུ་འབོད་བྱས་ཀྱང་རོགས་མ་བྱས། དེ་ནས་རི་བོང་དེ་གང་ནས་རེངས་ལ་ཉེ་བའི་སྐྱབས་སུ་
 མ་ཚོ་སེར་སྐྱ་མ་བུ་གཉེས་ཀྱང་ས་དེར་ཚུ་འཐུང་དུ་ཡོང་བས་གང་ངར་གྱིས་སྟོག་དམར་པོ་ཁྱེར་གྲབས་ཡོད་པའི་རི་
 བོང་དེ་མཐོང་ཞིང་ལྷུང་དུ་རི་བོང་དེ་དཔོ་འོག་ཏུ་ཉལ་དུ་བརྒྱལ་ཅིང་། རི་མ་བཞིན་རི་བོང་གི་ལྷུས་ལ་དྲོད་རྒྱས་པས་
 འཆི་བ་ལས་ཐར་བར་བྱས་སོ། །དེ་རྗེས་རི་བོང་དང་མ་ཚོ་མ་བུ་གཉེས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པར་གྱུར་ཏེ། ལོ་ཚོ་གསུམ་པོ་
 45 སྟུག་ས་སྤྱིད་ས་གང་ལ་སྟུག་ཀྱང་སྟུག་མཉམ་ཚུང་དང་སྤྱིད་མཉམ་རོལ་གྱིས་གཅིག་སེམས་གཅིག་ལ་ཆགས་ནས་དུས་
 འདའ་བར་བྱས་སོ། །

ཨོ་རྒྱན་དོ་རྗེ། ལྷུང་ཆར། (1985)

- (a) ལྷུང་ཚོམ་འདིའི་ནང་དོན་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་སྦྱོར་སྤྲོད་པ་འདུག་གམ།
- (b) དུད་འགྲོའི་འཚོ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོམ་ཐབས་འདི་ལེགས་ཉེས་ཇི་འདྲ་འདུག་འབྲེལ་བཟོད་གིས།

2.

སྐྱབ་ཚོམ་སྐྱབ་པོ་བྱང་བྱང་།

	<p>བྱང་ནི་མཁུན་པའི་བདག་པོ། ། ང་ནི་བྱིས་པ་ལོ་བརྒྱད། ། བཀའ་བཀྲོན་མེད་པའི་སྐོ་ནས། ། བྱམས་སྐྱོང་གནང་རོགས་གཞོན་དང། །</p>	20	<p>བྱང་རང་ལ་མོའི་སར་ནང། ། ང་ནི་ལ་མོའི་ཚུར་ནང། ། ང་གཉིས་ལ་ལུང་འཛོལ་ཡང། ། སེམས་གཉིས་གན་ལྷེ་མགོ་སྐྱེལ། །</p>
5	<p>བྱང་ནི་སྤྱིང་བཞིའི་ཉི་མ། ། ང་ནི་རི་རྒྱལ་སྐྱབ་པོ། ། སེམས་པར་གཏན་འཁེལ་བྱང་ན། ། སྤྱིང་བཞི་སྐོར་ནས་འཛོམས་ཤོག།</p>		<p>བྱང་གྱི་ཇ་ཞིག་རྒྱུ་བ་དང། ། ང་ཡིས་མར་ཞིག་བརྒྱབ་གོ། ང་གཉིས་ལས་འཕྲོ་ཡོད་མེད། ། གསོལ་ཇའི་མདོག་ལ་གཟིགས་དོ། །</p>
10	<p>བྱང་ནི་ཤར་རིའི་སར་ནང། ། ང་ནི་རུབ་རིའི་ཚུར་ནང། ། མཇལ་བསམ་ཡིད་ལ་ཡོད་ཀྱང། ། ལ་དང་ལུང་པས་འགྲངས་སོང། །</p>	25	<p>ལྷང་ལྷང་རྐང་པ་རིང་ཡང། ། མཚོ་མོའི་གཉིང་ཚད་མ་ལོན། ། ངང་པ་རྐང་པ་བྱང་ཡང། ། མཚོ་མོའི་གཉིང་ཚད་ལོན་ཡོད། །</p>
15	<p>བྱང་གྱིས་རྒྱ་གར་སྐོར་ཤོག། ང་ཡིས་རྒྱ་ནག་སྐོར་ཡོང། ། ང་གཉིས་ལས་འཕྲོ་ཡོད་ན། ། ལྷ་སའི་མཐིལ་ལ་འཛོམས་ཡོང། །</p>	30	<p>གོ་བ་འཕྲེད་ལ་བཏང་ནས། ། ཚུ་མོའི་གཞུང་ལ་འབྱེད་སོང། ། གང་བྱས་འབྱེད་ན་འབྱེད་དང། ། ལས་འཕྲོའི་ཕྱོགས་ལ་འབྱེད་ཞིག།</p>

སྐྱབ་པོ་བྱང་བྱང་། རོར་ལྷེ། (1985)

- (a) སྐྱབ་ཚོམ་འདིར་རྒྱབ་སྐྱབ་འཚོ་བ་དང་རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་གི་འབྲེལ་བ་རི་ལྟར་བཤད་འདུག་གམ།
- (b) ཚོམ་པ་པོས་རང་གི་བསམ་ཚུལ་གསལ་པོ་ཤོད་བྱུང་པ་བྱང་ཨེ་འདུག་འབྲེལ་བ་རྗོད་གྱིས།